

Голубєва А. Д.,

курсант

Навчально-наукового інституту
права та підготовки фахівців для
підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Логінова М. В.,

викладач кафедри цивільного
права та процесу

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
капітан поліції

КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Законності та обґрунтованості повинні відповідати судові акти, що містять висновки суду щодо суті справи в цілому або за окремими приватними питанням цивільного судочинства. Однак правозастосовча діяльність судів знає чимало випадків відхилення від зазначених вимог, коли суди виносять незаконні татнеобґрунтовані судові постанови, що свідчить про можливість існування судових помилок під час розгляду та вирішення справ у порядку цивільного судочинства.

Тому потрібен правовий механізм, що дозволяє своєчасно виявляти та усувати судові помилки. Одним із таких механізмів є перегляд рішень та ухвал суду першої інстанції в касаційному порядку, тобто касаційне провадження.

Отже, касаційне провадження – це врегульоване відповідними нормами соціальне ставлення, що утворюється у зв'язку з переглядом вищим судом законності і обґрунтованості які вступили в законну силу висновків і ухвал судів першої інстанції з участю суду першої інстанції, акти якого піддаються перевірці, а ще осіб, які беруть участь у справі [1, с. 108].

Доступність, оперативність, колегіальність, перевірочний характер діяльності суду першої інстанції, поєднання елементів його діяльності, апеляції та ревізії найбільш яскраво розкривають сутність касаційного провадження.

Перевірочний характер касаційного провадження обумовлений його цілями. Однією з цілей касації вважається виявлення судових промахів шляхом вивчення та оцінки наявних у справі, а ще додатково поданих доказів. Причому вивчення та оцінка судом касаційної інстанції нових доказів обмежена варіантами, коли вони (докази) не мали можливість бути представлені стороною до суду першої інстанції. Іншою метою касації вважається знищення виявлених промахів шляхом скасування або зміни неправильного судового акта. Перевірочний характер касаційного провадження обумовлений його цілями [2, с. 111].

Однією з цілей касації вважається виявлення судових промахів шляхом вивчення та оцінки наявних у справі, а ще додатково поданих доказів. Причому вивчення та оцінка судом касаційної інстанції нових доказів обмежена варіантами, коли вони (докази) не мали можливість бути представлені стороною до суду першої інстанції. Іншою метою касації вважається знищення виявлених промахів шляхом скасування або зміни невірною судового акта.

Судовий процес – це завжди складна процедура, яка здавалося б, досить детально визначена законодавством, але при цьому на практиці нерідко стикається з проблемними питаннями, які наполегливо просять власного дозволу, саме тому законодавство жодного разу не стоїть на місці, щодня розвивається і змінюється. Не є винятком із цього і сфера касаційного провадження у цивільному процесі.

Вірному дозволу судами цивільних справ та, відповідно з цим, дієвої оборони прав та легітимних інтересів членів процесу сприяють правильне усвідомлення завдань та функцій суду касаційної інстанції, її ролі та сенсу в системі цивільного судочинства [3, с. 235].

Одним з аспектів касаційного порядку оскарження є термін подання касаційної скарги. Закон враховує певний строк для оскарження – 13 днів з дня введення в силу судових розпоряджень,

Отже, основною функцією процесуально-правового інституту касаційного оскарження є перевірка законності розглянутих справ, в яких суд апеляційної інстанції не усунув істотні порушення закону або сам їх допустив, а також забезпечення однакового застосування закону. Суд касаційної інстанції, на відміну від апеляційного, не розглядає повторно, певну справу.

Список використаних джерел:

1. Мінченко Р. М. Деякі питання касаційного провадження в цивільному судочинстві України. *Актуальні проблеми держави і права*. Вип. 56, 2010. С. 107-110.
2. Тимошенко О. А. Поняття та сутність касаційного провадження в цивільному судочинстві *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. Вип. 3, 2011. С. 105-114.
3. Тимошенко О. А. Становлення та розвиток правового регулювання касаційного провадження в цивільному судочинстві України. *Часопис Київського університету права*. Вип. 2, 2012. С. 234-238.